

učene uradna hiša, v kateri bi se klerikalni hišniki odlikovali, ter dobivali patent za svoje pamet v drugem oddelku bi se še nezrelim skozi pamet vlivala v glavo; napis pa se bo imel „hiša“ za sprejem pameti mladim in stari klerikalnim butecom. Mladina pa bo kakor skakala in kričala „živijo“, tako je prav, tako naprej... Spomnili se bodo ter grdo kateri so zadnjič si celo brez njih dovoljenja napale na napredni shod v Ptujju, dalje se bo hvalilo, pretresovalo in podučevalo kako lahko 2 mesečnem zakonu Marijina družabnica v nekem mati postane, naložili bodo na voz tudi precej rejeni mladenki ter je oboževali in hvalešč, tako je prav le tako naprej. Več Vam nam zanimivem teatru ne bom pisal, ker bo kdor se udeleži, sam slišal in videl; omenim še le, da h koncu se bo na mah vse v joč semenilo, vsa klerikalna zadruga bo na glas kričala in se zvijala, češ darujte nam, darujte nam vaše kronce, čeravno vas obrekujemo in srca sovražimo, vaše kronce le radi imamo. Mi se takrat ne bomo dali preslepiti. Skrajno bližnji čas je že, da bi se temu zagriženemu klerikalnemu početju in gonji tudi pri nas kone storil, in narboljši pomoček k temu bi bil, da si vsaj premožnejše hiše naročijo list „Štarc“, kateri vedno in povsod resnico govorijo ter brani naš kmetijski stan. V nekem vsi bodo tudi domači klerikalni pooblašenci obiskovali, da bi vsaj vsak z eno krono pripomogel k njihovemu klerikalnemu in razdorajočem društvu; milo bodo javkali ter mačje oči pretakali, da bi timveč vlovili. Pa ne dajmo se preslepiti, pokažimo jim dveri in sčasoma bodo minilo tudi to klerikalno hujskanje, kajti ste dozdej s svojimi trdo prisluženi krajarji podpirali. Gospodu uredniku „Slov. gospodarja“ pa čestitamo, da ima tako modre in hitre dopisnike pri nas. Ob priliki Vam bom še več raznih dogodbc poročal. Naprednjak.

Iz Amerike. (Goshen Indiana). (Kako Peter v Ameriko potoval). Leta 1903 sem šel iz doma in od matere k vojakom in sem odšel kot korporal 1906 1. Potem sem šel v Gradec in iz Gradca v Rumenijo kot rudar; vsem sem kopal en teden; kjer se mi ni dozdalo, sem šel iz Rumenije na Dunaj, potem v Hamburg, od tam pa čez široko morje v New York, v Chicago, iz Chicage v Neepanie. Tu sem prišel po noči; ne zastopil sem jezika, in ni bilo ne znanca ne prijatelja. To je bil špas za siložovega Petra! Ali kjer sem nekoliko Bištovo zlahte in kjer so. Bištovi zelo tople krvi, tako sem tudi jaz; nisem se ustrašil ne Amerikancev ne Indijancev. Delal sem v Neepanie 6 tednov na cesti. Potem je dela zmanjkalo in ni bilo denarja. To je bilo „toplo“ za Petra! In vzel nekaj dni je prišel eden Amerikanec in me je vzel v mesto Goshen seboj, mi je dal delo in plačilo. Ni minolo eno leto, sem se spoznal z nekim dekletom in sem se oženil tukaj v mestu Goshen. Moja žena je Amerikanka, rojena v tem mestu; govori angleško in tudi nekaj nemško. Sedaj so nama poslali hčerko in sva ji dala ime Mary. Tako se godi Šiležovemu Petri tukaj v Ameriki! Jaz imam dobro delo, sedaj sem mizar v fabriki. Zaslужim 2 dolarja 10 centov na dan (to je avstrijski denar 5 gold. 25 kr.) Seveda ne moreš kupiti tukaj za 2 dolarja več kakor v Avstriji za 2 gold. Drugokrat več! Ostanite zdravi vsi Štajerci in mi pišite, ako se spomnite na me pri Radgoni. Adresa sedaj: Mr. Peter Rozman 312 Monroe Goshen Indiana št. A. S.

Kmetje pozor!

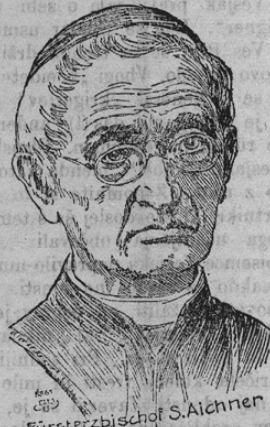
Letos se vrši splošno ljudsko štetje (Volkszählung). Vsled ministerialnega odloka z dne 20. avgusta 1910, R. G. Bl., št. 148 pa se bode izvršilo obenem splošno štetje živine. Kot temelj vzelo se bode stanje z 31. decembrom 1910. To štetje živine je vevaležnega pomena. Bedasti hujskači trosijo sicer neumno vest, da se vrši to štetje zaradi davkov in da bode vsakdo več davka plačal, ako ima več živine. Ta trditev je naravnost neumna laž. Davkov se štetje živine prav nič ne tiče. Treba je le, da

se izpozna pravo stanje števila domače živine. Kajti le tedaj, ako vemo, koliko živine imamo, zamoremo od države zahtevati pomoči. Država mora pospeševati živinorejo, urediti izrabo živine ter preskrbeljivo z mesom večjih konzumnih središč. Vse to pa zamoremo od vlade le tedaj zahtevati, ako ji damo natančne številke, koliko živine imajo naši kmetje sploh.

Opozarjamo torej kmetovalce, naj pri štetju živine vse natanko in popolnoma izpovejo. Kajti natančnost teh naznanil leži v prvi vrsti v interesu živinorejcev samih!

95 letni nadškof.

Knezoškof v Brixenu na Tirolskem Aichner, katerega slaka prinašamo, je težko zbolel. Pri njegovi starosti je bolezen jako nevarna. Knezoškof bil je namreč

l. 1816 rojen. Ta veličastni duhovnik je kot škof 26 let deloval, kot duhovnik pa 70 let

Novice.

V lastni stvari.

Ni se mi treba učiti, kaj je politični boj in v kakšnih oblikah se odigrava. Tokom let sem izprevidel, da je pri naših slovenskih prvakah, ki delajo vbogemu slovenskemu ljudstvu toliko gospodarske škode in kulturne sramote, vse dovoljeno. Drugod se skuša tudi v politiki meje dostojnosti rešpektirati in osebni boj le na neobhodno potrebne slučaje omejiti. Drugod je tudi javno časopisje na gotovi stopinji moralne in le čifutski „revolver“-žurnali delajo tudi v časnikarstvu na brigantovski način. Tako je drugod. A pri nas? Alfa in omega v slovensko-narodni politiki sta laž in obrekovanje. Zelodec se resnemu človeku obrne, ako ga prisili neprijetna časnikarska dolžnost, da čita slovenske narodne liste. Kajti tem listom je falotovstvo namen! Nikjer pač se ne kaže moralni bankerot slovensko-prvaške politike tako gnusno in tako očividno, kakor v „narodnem“ časopisju... Ožigol sem v svojem listu to dejstvo že opetovano. Posledica pa je bila vedno, da se je reklo v kakšnem listu, ki se bode prej ali slej v svojih dolgovih zadušil, — „Štarcja“ ni smatrati resnim... Tak odgovor stane presneto malo, čeprav razkrinka politično poštenost dotičnega žurnalista. Ali kdo bi se z volom bodil? Jaz ne, — in zato sem tudi omejil na najpobrebnejše svojo polemiko s slovenskimi listi. Le semtertja zavre človeku kri. In vzel bi bič, da kaznuje fantaline, ki z otroško-brezsramno lažnivostjo pomanjkanje duševnih zurožnosti nadomestujejo. Poglejte g. Vekoslava Spindlerja, ki je sicer pravzaprav le časnikarski diurnist dr. Kukovca (kakor je zadnji to pred sodnijo sam izjavil!), ki se pa pusti psovati za „glavnega urednika“ celjskih „narodnih“ listov. Pljunite možaku v obraz, obrisal se bode in vam k večjem rekel, da ste nahodni... Zadnjič enkrat prinesel je v svojem listu dopis, ki ga je baje „neki kmet“ spisal. V tem dopisu je m. dr. trdil, da so mene podpisane urednika „Štarcja“, Nemci za 8000 gold. kupili“, da „blatim Slovence“. Smešna in nesramna je ta trditev. Niti človek, ki je tako zabit, da postane naposled član „narodne stranke“, tej trditvi ne veruje. Uspeh take laži je vedno le smešnost. Frapira le predznost iz trte izvite laži. In zato

sem v zadnji številki vprašal g. Spindlerja, kdaj je dotično novico sprožil. Lahko bi ga tožil; ali mož je navajen, vsakih 14 dni enkrat „častno izjavo“ podati in se s tem sam za lažnika proklamirati; vsi spodnještajerski žurnalisti skupaj še niso toliko „častnih izjav“ podali, kakor Spindler sam. Sicer bi bil pa mož morda tudi oproščen, čeprav ne bi dokazal niti sence svojih trditev, kar je pri današnjih porotniških razmerah v Celju prav verjetno; saj je bil šele zadnjič oproščen, ko je brez vsacega dokaza na lumpovski način blatil slovenskega rodoljuba g. Fridricha. Iz teh razlogov nisem tožil Spindlerja. Ali izjavil sem, da ga smatram za n a v a d n e g a l a ž n i v c a, dokler ne dokaže svojo trditev. Pljunil sem mu v obraz, ali fant se je mirnodušno obrisal in je — naprej klepetal. Spindler bi imel namreč dve poti, da se rehabilitira: Prvič tožbo; pred sodnijo bi mi moral dokazati, da sem mu delal krivico, ko sem ga za lažnika pečatil. Rezumem, da Spindler ni tožil. Ali drugič bi lahko v svojem listu dokazal, da sem bil res za 8000 gold. podkupljen. Tu ni nobenega izgovora. Le par kapljic tinte bi fanta koštalo, da bi mi to dokazal, ako bi imel res dokazov. Mislite, da je to storil? Ne, — na moje javno pismo je Spindler držal jezik za zobmi, kakor kužek, čez katerega pride gospodar z bičem. Ali kadar gospodar hrbet obrne, takrat pokaže kužek svoje zobe. In tako je tudi Spindler čez par dni zopet isto grdo laž ponavljal... Vi, Vekoslav Spindler, ali ste ponosni na ta čin? Služili ste pri nemških listih in ne zamerim Vam tega. Nemški listi so zalagali razglednice z rdečo zastavo, na katerih je bila Vaša pesen, revolucijska Vaša pesen, katere Vam tudi ne zamerim. Tudi tako trdosrčen nisem, kakor slovenski kritiki, in ne zamerim Vam niti Vaše „poezije“. Jaz Vam ne zamerim, da ste bili „urednik“ skozinskoz klerikalne „Dumovine“. Ali kaj bi rekli, ako bi jaz trdil, da so Vas najprej Nemci, potem socialisti, potem klerikalci in končno „narodnjaki“ za par grošov „kupili“? Kaj bi rekli?... Vi, Spindler, poglejte v zrcalo: videli bode ne s r a m n e g a l a ž n i k a ! Ptuj, 6. XI. 1910.

Karl Linhart
urednik „Štarcja“.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Župan Jos. Ornig v Ptujju udeležil se je letos tudi zborovanja avstrijskih mest na Dunaju, ki je sprejelo razne prav važne sklepe. Pri temu se je vrli naš Ornig, katerega globoko gospodarsko razumevanje spoštuje danes vsa poštena javnost, pečal tudi s vprašanjem splošne druginje mesa. Razvil je tukaj nekaj prav novih misli, za katere so se zborovalci prav živo zanimali. Ako se postavimo na stališče g. Orniga, potem ves uvoz tuje inozemske živine in mesa ne more mogo pomagati. Koliko krika se dela zdaj z uvozom argentinskega mesa, ki ne more imeti posebnega pomena in ne bode nikdar splošne mesne druginje odstranil. G. Ornig se vsled tega tudi debate in glasovanja gledè uvoza argentinskega mesa ni udeležil; čeprav je bil na zborovanju kot zastopnik mesta Ptuj, je tudi ob tej priliki pokazal svoje pošteno srce za kmetisko stvar. Razvil je zlasti dve misli: Mesni druginji se bode najprej le s žtem odpomoglo, da se izdatno pospešuje domačo ivinorejo. Dajte našemu kmetu priložnost in sredstva, da se izdatno poprime živinoreje in ne bodete rabili zmrzjenega mesa iz južne Amerike. Ali kar se je doslej za domačo živinorejo storilo, to je bilo vse preskromno in premalo... Pa še nekaj je sprožil naš Ornig, ki pozna gospodarske naše razmere, kakor malokdo drugi. Pravil je, kako imajo vojaki za večerjo črno kavo, v katero namakajo svoj kisli komis. Vkljub temu, da to ni posebno izdatna in tečna hrana, izda država vendar v ta namen velikanske svote denarja. Istotako je tisočero družin, ki so danes tako rekoč brez vsake prave večerje. Na deželi pa segnije vsako boljše sadno leto na tisoče centov jaboljk in drugega sadja. Kmet nima od tega pridelka ničesar, ker primanjkuje kupeev, ki bi pošteno plačevali. Tako se porabi dragoceno sadje ali za mošt ali pa za prašičjo krmo ali pa celo v vrtni segniji. V drugih državah so gospodarski pomen sadja že davno izpoznali. Na Nemškem, v Angliji in tudi na

Kupujte in razširjajte naš koledar, ki je največji, najboljši in najcenejši kmetijski koledar.